

BOEKBESPREKING.

The Gateway to Health, Prevention of diseases of the Teeth.
Edited by Charles, E. Hecht, M. A., M. C. A. London; published
for the Food Education Society by the St. Catharine Press.
Stamford Street, S. E. 1921.

Price 13/.

Het doel der „Food Education Society” is te ontdekken, welk het beste dieet is voor de gemeenschap; en het publiek in het bezit te stellen van nuttige kennis daaromtrent. (bldz. 171). Zij heeft dit propaganda-boek van 434 bladzijden gevuld met verslagen, statistieken, lezingen en persoonlijke meeningen, die, wanneer zij oneindig beter gerangschikt waren, makkelijker te overzien en van eenig nut konden zijn. Wij zijn verheugd te vernemen, dat dit „Gezelschap” heeft „no fads, no eccentric fancies in the matter of diet”. Dat ’n vooraanstaand lid van haar „Education Committee” ’n D. Sc., M. D. en L. D. S. onder de beste vloeibare mondreinigingsmiddelen opnoemt o. m. bier, wijn en (most excellent) „dry champagne” (bldz. 348) kunnen wij niet dan prijzen. Gebruiken wij in het vervolg aan ’n gezelligen maaltijd wat te veel „panje”, dan doen wij dit louter en alleen om dit preventief middel tegen tandbederf goed te laten inwerken. En dat Sybill, burggravin van Rhondda — in welk district het aantal inwoners \pm 118.000 bedraagt en waarin geen enkel „qualified dentist” gevestigd is (bldz. 167) — bij de opening der driedaagsche conferentie, die de „Society” te Manchester hield, verklaart: „Anything that will help us to get rid of the dentists will be a great blessing (bldz. 162)” nemen wij „Her Ladyship” volstrekt niet kwalijk, met het oog op de vele practische en verstrekkende raadgevingen, welke zij voor de goede zaak geheel belangeloos verder ten beste geeft.

„Children — zoo vervolgt zij — should be educated to eat up their crusts. We have no right to throw away crusts”. Dus champagne en korstjes (van geroosterd brood?); durft nu nog iemand beweren, dat wie medisch leeft, ellendig leeft? Wie raadt nu oesters aan?

Ik vind de volgende uitlatingen:

There is no question that the teeth of the people have become worse of late years (bldz. 15).

Dental caries increases in direct ratio with the wealth of the parents; the poorest children, as a rule, have the best teeth (bldz. 19).

Dental caries is due in a large measure to malnutrition (bldz. 94).

If you examine the teeth of the Jewish child and that of the Gentile child, taking large number of children from approximately the same area, there is a marked difference, all in favour of the Jewish child. (bldz. 160).

We have come to regard this shedding of the teeth with advancing years as a naturel process. This is an erroneous view. (bldz. 175).

The enormous increase of caries during the last hundred of years has synchronized with a great refinement of our starchy food and a great increase and concentration of our sugary food (bldz. 194).

Met deze en meer dergelijke beweringen over volmaakt onbewezen feiten wordt het brein van den leek gevuld en meent men diens kennis te verrijken.

Zóó slecht is geen boek of wát goeds is er uit te halen. Voor kennismaking met tandheelkundige toestanden in Engeland is het zeer geschikt; men vindt ervaringen opgedaan met de tandheelkundige behandeling van soldaten, schoolkinderen en fabrieksarbeiders. Men bespreekt de vraag of ons beroep geschikt is voor vrouwen; men geeft reeksen van theoriën (de vitamines niet te vergeten). de voor- en nadeelen van het gebruik der tandenborstel worden opgesomd; al of niet gebruik van melk,

suiker enz. besproken, terwijl beschouwingen over pyorrhoea meer dan zestien bladzijden beslaan.

Niets werd op de Conferentie meegedeeld omtrent het voorkomen van tandbederf bij den praehistorischen mensch of bij dien uit vroegere eeuwen: niets omtrent tandcaris bij personen, die geheel in dezelfde levensomstandigheden verkeerden (weeshuizen, kloosters, gestichten); niets omtrent vergelijking van tandbederf bij den mensch en bij huis- en wilde dieren; bijna niets uit de zeer goede Duitsche en Hollandsche statistieken over caries.

De verschillende meeningen doen mij vragen of het vraagstuk van het tandbederf wel verder gevorderd is dan bij Galenus, die de gaten der tanden toeschrijft: „ex humorum acrium et erodentium influxu”, en ook beweert personen gezien te hebben, die door het langdurig gebruik van melk hunne tanden verloren of er schade aan ondervonden.

Laat de Food Education Society later komen met een beter en vol praktische resultaten gevuld boek, want

Wat baat mij bij 't folterend leed,
Of ik van de ziekte de naam al weet?

Den Haag, 17/11/21.

G. H. BISSELING.